

TÜRKİYE TİCARET MERKEZLERİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNERGE

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 — (1) Bu yönergenin amaç ve kapsamı, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nce veya Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ile İşbirliği Kuruluşları ortaklığında Türkiye'de kurulan şirket ile Türkiye İhracatçılar Meclisi veya bu şirketler tarafından yurt dışında kurulacak Türkiye Ticaret Merkezlerinin kuruluş ve işleyişine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 — (1) Bu yönerge, 3 Temmuz 2009 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 5910 Sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 11 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendi ve 13 ncu maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendi ile 3 Eylül 2009 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik'in 49 ncu maddesinin ikinci fıkrasına istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 — (1) Bu yönergede geçen;

- a) Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,
- b) Birim: Türkiye Ticaret Merkezi bünyesinde açılan mağaza, depo, ofis, showroom, ürün teşhir serası/tarlası veya reyonu,
- c) İşbirliği Kuruluşu: Türkiye İhracatçılar Meclisi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, İhracatçı Birlikleri, Ticaret ve/veya Sanayi Odaları, Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Sektör Dernekleri ve Kuruluşları, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ), Ticaret Borsaları, İşveren Sendikaları ile imalatçıların kurduğu dernek, birlik ve kooperatifleri,
- d) Ana Şirket: Türkiye Ticaret Merkezlerinin kuruluşu ve işletilmesi amacıyla TİM tarafından veya TİM ve İşbirliği Kuruluşları ortaklığında Türkiye'de kurulmuş şirketi,
- e) İşletici Şirket: Türkiye Ticaret Merkezini kuran ve işleten yurt dışında yerleşik şirketi,
- f) Kullanıcı Şirket: Türkiye Ticaret Merkezinde faaliyet gösteren Türkiye'de yerleşik ihracatçı şirketler ile bu şirketlerin organik bağı bulunan yurt dışında yerleşik şirketleri/şubeleri/temsilcilikleri,
- g) Türkiye Ticaret Merkezi (TTM): İşletici şirket tarafından yurt dışında açılan, Kullanıcı Şirketlerin Türkiye'de üretilen ürünlerinin tanıtım ve pazarlanmasında etkinlik sağlanması amacıyla mağaza/ofis/depo/showroom birimlerini bulunduran ve danışmanlık/iş geliştirme hizmetlerinin sunulduğu merkezlerini

ifade eder.

Ana Şirket

MADDE 4 - (1) Ana şirket, TİM Yönetim Kurulu'nun alacağı karar üzerine Bakanlığın onayı ile kurulur. Ana şirketin türü ve ortaklık yapısı TİM Yönetim Kurulu'nun alacağı kararda belirtilir.

(2) Ana şirketin türüne göre yönetim kurulu üyeleri, şirketler hukukuna ilişkin hükümler de göz önünde bulundurularak TİM Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(3) Ana şirketin faaliyet planının ve faaliyetlerini gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyulacak insan kaynağının belirlenmesinde TİM Yönetim Kurulu yetkilidir. TİM Yönetim Kurulu bu yetkisini şirket yönetim kuruluna devredebilir.

İşletici Şirket

MADDE 5 - (1) Bu Yönergenin 7'nci maddesinde belirtilen proje başvurusunun Bakanlık tarafından onaylanmasını müteakip, TİM Yönetim Kurulu'nun alacağı karar üzerine Ana Şirket tarafından, Türkiye Ticaret Merkezinin kurulacağı ülke merkezli olarak kurulur. İşletici şirketin türü ve ortaklık yapısı, yerel mevzuat göz önünde bulundurularak TİM Yönetim Kurulu'nun alacağı kararda belirtilir.

(2) İşletici şirketin faaliyet planının ve faaliyetlerini gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyulacak insan kaynağının belirlenmesinde Ana Şirket Yönetim Kurulu yetkilidir. Ana Şirket Yönetim Kurulu bu yetkisinin tamamını veya bir kısmını İşletici şirket yönetim kuruluna devredebilir.

(3) İşletici Şirket, Türkiye Ticaret Merkezinin kuruluşu ve genel yönetiminden sorumludur.

Türkiye Ticaret Merkezlerine Katılım Taleplerin Toplanması ve Değerlendirilmesi

MADDE 6 - (1) Kurulması planlanan Türkiye Ticaret Merkezlerine katılıma ilişkin talepler İşbirliği Kuruluşu tarafından toplanır. Türkiye Ticaret Merkezleri Projesine, İşbirliği Kuruluşlarının üyeleri, İşbirliği kuruluşunun yönetim kurulu kararına istinaden katılım gösterebilirler.

(2) Türkiye Ticaret Merkezine katılım konusunda taleplerin toplanması için işbirliği kuruluşunca yapılacak çağrıda, kullanıcı şirketlerin belirlenmesinde esas alınacak objektif koşullar ve objektif koşulları sağlayan başvuru sayısının, kabul edilebilecek başvuru sayısından fazla olması halinde dikkate alınacak önceliklendirme kriterleri İşbirliği Kuruluşu tarafından ilan edilir ve üyelerine duyurulur.

Proje Başvurusu ve Değerlendirmesi

MADDE 7 - (1) Türkiye Ticaret Merkezlerine ilişkin Proje başvuruları İşbirliği kuruluşu tarafından, Ek-1'de yer alan Proje Başvuru Formu ve İş planı ile Ana Şirket'e yapılır.

(2) Türkiye Ticaret Merkezleri Projelerine ilişkin ön değerlendirme Ana Şirket tarafından yapılır. Ana şirket, proje başvurusunu içerik, şekil ve bütünlük açısından inceler. Ana Şirket projenin niteliğine göre Bakanlık Yurt Dışı Temsilcilikleri ve ilgili kurum/kuruluşlarla görüş alışverişinde bulunabilir.

(3) Ana Şirket projenin ön değerlendirmesini yaptıktan sonra, raporuyla birlikte onay için TİM Yönetim Kuruluna sunar.

(4) TİM, inceleme neticesinde projeye ilişkin değerlendirme raporu hazırlar, projeyi onaylayabilir, projeye ilişkin değişiklik ve geliştirme önerilerinde bulunabilir veya projeyi reddedebilir.

(5) TİM Yönetim Kurulu tarafından ön onaydan geçen projeler nihai onay için Ana Şirket tarafından Bakanlık onayına sunulur.

(6) Projenin Bakanlık tarafından onaylanmasını müteakip, Kullanıcı Firmalar ile İşbirliği Kuruluşu arasında kullanım sözleşmesi, İşbirliği Kuruluşu ile Ana Şirket arasında ise müteselsil olarak İşbirliği sözleşmesi (Ek-2) imzalanır.

(7) Herhangi bir ülkede TTM açıldıktan sonra, aynı ülkede yeni bir TTM açılması talebi halinde, işbu maddede belirtilen hazırlık değerlendirme ve onay süreçleri takip edilir. Ancak, yeni TTM'nin açılışı için yeni bir işletici şirket kurulabileceği gibi, bu işlemler mevcut işletici şirket tarafından da yürütülebilir.

İş Birliği Kuruluşlarının ve Kullanıcı Firmaların Yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) İş Birliği Kuruluşu, kira sözleşmesinde belirtilen süre boyunca kullanıcı firmaların Türkiye Ticaret Merkezi bünyesinde her türlü kira ve genel harcama giderlerinden payına düşen miktarın ana şirkete ödeneceğini taahhüt eder. İşbirliği kuruluşundan (kanunla kurulmuş meslek kuruluşları hariç), taahhütname ile birlikte kesin, süresiz ve gayri kabili rücu teminat mektubu alınır veya İşbirliği Kuruluşu aynı miktarda nakit blokajı Ana Şirket lehine tesis eder.

(2) Kullanıcı firmalardan, kira sözleşmesinde belirtilen süre boyunca her türlü kira giderleri ve genel giderlerden paylarına düşen miktarı, İşbirliği Kuruluşuna ödeyeceğine dair kesin, süresiz ve gayri kabili rücu taahhütname ve teminat mektubu alınır veya aynı miktarda nakit blokajı İşbirliği Kuruluşu lehine tesis eder.

(3) Kullanıcı Firmaların İşbirliği Kuruluşları ve İşbirliği Kuruluşlarının Ana Şirket ile akdedecekleri sözleşme kapsamında Türk Ticaret Kanunu ve/veya Türkiye Ticaret Merkezinin mukim olduğu ülkenin kanunlarına uymayı baştan kabul ve taahhüt etmiş olurlar. İşletici Şirket, TTM'nin mukim olduğu ülke ve/ya Türk mevzuatına ve kanunlarına aykırı hareket ettiğini tespit ettiği Kullanıcı Şirketi, proje kapsamından çıkartabilir.

(4) Kullanıcı Firmalar ve/veya İşbirliği Kuruluşu, TTM'de kendilerine tahsis edilen alanın büyüklüğü ile orantılı olarak, her türlü tesisat giderlerinden kaynaklanan masraflardan kendilerine düşen kısmın tamamını defaaten İşletici Şirkete ödemeyi baştan taahhüt etmiş olurlar.

(5) Kira bedelleri ve ortak giderlere katılım tutarlarının zamanında ödenmemesi halinde izlenecek usul ve esaslara, işletici şirket – işbirliği kuruluşu – kullanıcı firma arasında akdedilecek sözleşmelerde yer verilir.

İşletici Şirketin Yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) İşletici şirket, Türkiye Ticaret Merkezi'nin kurulacağı gayrimenkulün satın alma veya kiralama yoluyla temin edilmesi; güvenlik, elektrik, su, ısınma, bilgi sistemleri altyapısı ve diğer konularda duyulacak hizmetlerin kullanıcı şirketlere sunulması ve Türkiye Ticaret Merkezi'nin faaliyetlerini kesintisiz şekilde yürütülmesinden sorumludur.

(2) İşletici şirket ayrıca, Kullanıcı Şirketlerin ihtiyaç duyacakları mali müşavirlik, hukuk, tanıtım ve danışmanlık gibi hizmetleri doğrudan sağlayabileceği gibi hizmetlerin dışarıdan temin edilmesini sağlayabilir.

(3) Türkiye Ticaret Merkezinin hizmet vereceği yerin temini ve kullanımıyla ilgili olarak, yerel makamlar nezdinde tüm iş ve işlemlerin yürütülmesinden İşletici Şirket sorumludur.

(4) Kullanıcı şirketler tarafından ihtiyaç duyulacak, TTM'de sergilenecek veya pazarlanacak eşyanın taşınması, depolanması, elleçlenmesi gibi lojistik hizmetleri işletici şirket tarafından doğrudan veya dışarıdan hizmet alımı yoluyla sağlanabilir.

(5) İşletici şirket, Türkiye Ticaret Merkezinde kullanıcı firmalara tahsis edilen alanlara karşılık gelen kira ücreti ve ortak giderlere katılım payları ile sunacağı diğer hizmetlere ilişkin ücretleri, eşitlik ve hakkaniyet ilkelerini gözâterek belirlemekle yükümlüdür.

(6) İşletici şirket tarafından istihdam edilen personel, kullanıcı firma nam ve hesabına çalıştırılmaz.

İcra Kurulu

MADDE 10 – (1) Her bir TTM için, kullanıcı şirketlerin birer temsilcisinin yer aldığı bir İcra Kurulu oluşturulur.

(2) İşletici Şirket, İşbirliği Kuruluşunun ilgili sektör içerisinde belirleyeceği bir kişiyi İcra Kurulu başkanı olarak atar.

(3) İcra Kurulunun görevi, TTM kapsamında faaliyet gösteren sektöre ilişkin pazarlama ve tanıtım stratejileri konusunda İşletici Şirkete öneride bulunmaktır.

Gelir – Gider ve Ödemeler

MADDE 11 – (1) Ana şirket ve işletici şirketin faaliyetlerinden oluşan gelir ve giderlere ilişkin tüm iş ve işlemler, Türkiye'nin ve TTM'nin kurulu bulunduğu ülkenin mevzuatı ile, bu şirketlerin kuruluş sözleşmelerindeki hükümler doğrultusunda yürütülür.

(2) Kullanıcı şirketler tarafından, kira ve sair hizmetler karşılığı ödemelerin banka yoluyla yapılması esastır. Ancak, Türkiye Ticaret Merkezinin kurulu bulunduğu ülkenin koşullarının gerektirmesi halinde, işletici şirket ile kullanıcı şirketler arasında akdedilecek sözleşmede yer verilmek kaydıyla bu ödemeler nakit olarak da yapılabilir.

Faaliyetin Sona Ermesi ve Tasfiye

MADDE 12 – (1) Türkiye Ticaret Merkezinin faaliyetlerine, ana şirketin talebi üzerine TİM'in uygun görüşü ile son verilebilir. Kapatma işlemlerine ilişkin olarak Bakanlığa bilgi verilir.

(2) Faaliyetine son verilmesi kararlaştırılan Türkiye Ticaret Merkezlerinin, tasfiye ve kapatılmasına ilişkin iş ve işlemler, Türkiye'de ve TİM'nin kurulu olduğu ülkede geçerli ticaret mevzuatı ve taraflar arasındaki sözleşmelerde belirtilen hükümler doğrultusunda yürütülür. TİM'nin faaliyetinin sona ermesi ve/veya tasfiyeye girmesi halinde, Kullanıcı Firmaların ve İşbirliği Kuruluşlarının, İşletici Firma ve Ana Şirkete olan mali ve sözleşmeden doğan yükümlülükleri tasfiye süreci sonlanıncaya kadar devam eder.

Denetim

MADDE 13 – (2) Ana şirket ve işletici şirketlerin tüm hesap, işlem ve faaliyetleri, 3 Temmuz 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 5910 Sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi İle İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 3 Eylül 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İhracatçılar Meclisi İle İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik'te belirtilen Bakanlık denetiminden ayrı olarak TİM'in denetimine tabidir. Türkiye'de ve Türkiye Ticaret Merkezlerinin yerleşik olduğu ülkelerdeki geçerli mevzuat çerçevesinde bağımsız denetim hizmeti alınabilir.

Diğer Hükümler

MADDE 14 – Bu yönergenin hiçbir hükmü 2010/6 sayılı "Yurt Dışı Birim Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ" hükümlerine aykırı yorumlanamaz.

Yetki

MADDE 14 – (1) Bu yönergenin uygulanması sırasında doğacak ihtilaflarla, uygulamaya ilişkin aksaklıkları gidermeye ve gerekli düzenlemeleri yapmaya, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde Bakanlığın yetkisine bırakılmış konular saklı kalmak kaydıyla TİM yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu yönerge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu yönergeyi TİM Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.

EKLER

Ek-1: Başvuru Formu

Ek-2: İşbirliği Sözleşmesi